

Divisionen för främjande och förvaltning

YTTRANDE

Dnr 4.4.17-02360/16

2016-06-09

Regeringskansliet
Miljö- och energidepartementet
m.registrator@regeringskansliet.se

Förslag till nationella begränsningar av viss användning av kemiska växtskyddsmedel i förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel (förordningen)

Ert ärendenr: M2016/00677/R

Jordbruksverket har fått möjlighet att lämna synpunkter på ovan nämnda förslag.

Sammanfattning

Användning av kemiska växtskyddsmedel med samma verksamma ämne på samma fält

- Vi avstyrker förslaget i 2 kap. 35 a § förordningen som ska gälla vid spridning av flera växtskyddsmedel som innehåller samma verksamma ämne.
- Vi anser att det inte gjorts en tillräcklig behovs- och konsekvensanalys som visar att den bästa lösningen är att föreskriva om detta.
- Vi anser att en myndighet, i detta fall Kemikalieinspektionen, inte ska kunna överlåta till odlare och rådgivare att behöva söka upp information om hur ett växtskyddsmedel får användas i förhållande till andra. Det måste klart och tydligt framgå av användarinformationen för varje enskilt växtskyddsmedel hur sådana här hänsyn ska tas, annars blir det svårt för odlare, rådgivare och tillsynsmyndigheten att veta vad som är rätt.
- Genom hållbarhetsdirektivet, 2009/128/EG, utförs redan arbete med att undvika överanvändning av enskilda verksamma ämnen.

Nedvissning och ogräsbekämpning strax före skörd i odlingar av stråsäd

- Jordbruksverket avstyrker förslaget till tillägg i 2 kap. 39 c § förordningen om nedvissning av stråsäd och ogräsbekämpning kortare tid än 30 dagar före skörd. Utifrån hållbarhetsdirektivet¹ och Jordbruksverkets föreskrift om integrerat växtskydd², anser vi att detta redan är reglerat.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/128/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder för att uppnå en hållbar användning av bekämpningsmedel

² Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om integrerat växtskydd, (SJVFS 2014:42) (2 kap. 1 § och allmänt råd till denna §)

- Införande av ett förbud mot denna användning gör troligen att inget företag kommer att vara intresserat av att söka godkännande i Sverige för nya växtskyddsmedel, även om de skulle vara väl fungerande och lämpliga, för detta ändamål.

Synpunkter på förslagen

Spridning av flera växtskyddsmedel som innehåller ett och samma verksamma ämne på en och samma yta, 2 kap. 35 a § förordningen

Vi anser att behovet av att reglera detta i förordning inte är tillräckligt utrett och avstyrker därför förslaget. Förslaget utgår nämligen från ett teoretiskt resonemang utan behovs- och konsekvensanalys.

I arbetet med integrerat växtskydd³ arbetar näring och myndigheter redan idag ändå med att, i möjligaste mån, undvika att använda ett verksamt ämne mer än nödvändigt utifrån miljö-, hälso- och resistensskäl. Det är inte i överensstämmelse med principerna för integrerat växtskydd att använda växtskyddsmedel som innehåller samma verksamma ämne på ett icke ekologiskt försvarbart sätt. I den mån det finns olika verksamma ämnen att växla mellan diskuteras detta kontinuerligt bland odlare och rådgivare, bland annat för att undvika problem med resistens.

Förslaget till reglering lyder

”Den som sprider flera växtskyddsmedel som innehåller ett och samma verksamma ämne på en och samma yta ska, så långt det är möjligt, tillse att spridningen inte överskrider de villkor för dosering och antal behandlingar som gäller för ett enskilt av dessa växtskyddsmedel.”

Med denna formulering uppstår problem med att förstå om regeln avser samma gröda och hur lång tidsperiod, en kultur, en säsong, ett år eller obegränsad tid, det gäller. På samma fält kan det under en säsong odlas flera omgångar av samma eller olika grödor, framförallt i odling av trädgårdskulturer.

Olika växtskyddsmedel som innehåller samma verksamma ämne gör det ofta i olika koncentrationer. De olika medlen kan också bestå av blandningar av olika verksamma ämnen. Här blir det flera variabler som odlarna måste ta hänsyn till, koncentrationer, maxdoser och olika verksamma ämnen. Hur ett verksamt ämne får användas kan bli styrande över hur ett annat får användas. Vi har svårt att se hur detta kan kommuniceras på ett lättförståeligt sätt. Det är alltså otydligt vad kravet avser och det kommer att bli svårt för både användare, rådgivare och tillsynspersonal att förstå hur regeln ska tillämpas.

Förslaget är också formulerat så att användaren ska göra en bedömning, ”så långt det är möjligt”. Sådana vaga formuleringar ställer till problem vid tillsyn och i arbetet med tillsynsvägledning.

Nedvisning och ogräsbekämpning i stråsäd kort tid före skörd, 2 kap. 39 c § förordningen

Nedvisning och ogräsbekämpning i stråsäd kort tid före skörd pekas ut i den nationella handlingsplanen för hållbar användning av växtskyddsmedel⁴, som ett område som kräver

³ Direktiv 2009/128/EG bilaga III, 2 kap. 31-33 §§ förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel och 2 kap. 3 § SJVFS (2014:42) om integrerat växtskydd

⁴ Nationell handlingsplan för hållbar användning av växtskyddsmedel för perioden 2013-2017, avsnitt 14.3.3.2

särskild uppmärksamhet eftersom det finns risk för resthalter i skörd och att det kan skapa ett beroende av växtskyddsmedel i odlingen.

Vi anser att denna användning är reglerad genom Jordbruksverkets föreskrifter SJVFS 2014:42 vars 2 kap. 1 § och allmänt råd till 2 kap. 31 § förordningen lyder:

1 § Av 2 kap. 31 § förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel framgår vad de allmänna principerna om integrerat växtskydd innebär.

Allmänna råd till 2 kap. 31 § förordningen om bekämpningsmedel

Det går att få aktuell information om tillämpningen av principerna om integrerat växtskydd exempelvis via professionella rådgivare, kurser, växtskyddsbrev eller webbplatser med information om odling.

Allmänna råd till 2 kap 31 § sista ledet av punkt 1:

Behovet av att använda kemiska växtskyddsmedel bör begränsas när det gäller tillväxtreglering i stråsäd, med undantag för råg. Detsamma gäller i fråga om nedvissning eller ogräsbekämpning i stråsäd avsedd för livsmedel eller foder senare än en månad före skörd.

Behovet bör i första hand begränsas genom användning av förebyggande eller andra icke-kemiska metoder. Dessa åtgärder kan vara val av sort, utsädesmängd, såtidpunkt, anpassad gödsling eller väl avvägd behandling mot skadesvampar.

Just nu finns det, i Sverige, inte heller några växtskyddsmedel godkända för denna användning.

Om Sverige ensidigt inför ett förbud mot denna användning uppstår en situation där troligen inget företag kommer att vara intresserat av att söka godkännande i Sverige för nya växtskyddsmedel, även om de skulle vara väl fungerande och lämpliga för detta ändamål.

I detta ärende har divisionsdirektören Håkan Henrikson beslutat. Magnus Sandström har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också tf. chefsjuristen Anders Swahnberg, Olof Johansson, Mona Strandmark och Stina Fritjofsson deltagit.

Håkan Henrikson

Magnus Sandström

Jordbruksverket skickar kopia för kännedom till Näringsdepartementet